

Zarządzenie nr 18/2024 Dyrektora Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie z dnia 25 września 2024 roku

w sprawie wprowadzenia procedury postępowania w sytuacji konieczności zapewnienia dziecku ochrony w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową

Na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. 2024, poz. 424 t.j. ze zm.) oraz § 5 pkt 6 ppkt 5 Regulaminu Organizacyjnego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wprowadzonego zarządzeniem nr 17/2021 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie z dnia 25 lipca 2021 roku zarządzam co następuje:

§ 1

Wprowadza się procedurę postępowania w sytuacji konieczności zapewnienia dziecku ochrony w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową, którą określa załącznik nr 1.

§ 2

Wykonanie zarządzenia powierza się pracownikom socjalnym zatrudnionym w Ośrodku.

§ 3

Traci moc Zarządzenie nr 7/2017 z dnia 3 lipca 2017 roku Kierownika Sekcji Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie, działającego w oparciu o pełnomocnictwo Burmistrza Bornego Sulinowa z dnia 1 marca 2017 r. znak RO.0052.15/2017.KG w sprawie wprowadzenia procedury postępowania w sytuacji konieczności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia.

§4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PROCEDURA

postępowania w sytuacji konieczności zapewnienia dziecku ochrony w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową

W razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe zapewnia dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny¹, dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej (art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej).

PROCEDURA ZAPEWNIENIA DZIECKU OCHRONY

- I. Ma zastosowanie w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową.
- II. Następuje bez wcześniejszego orzeczenia Sądu.
- III. Decyzja o zapewnieniu dziecku ochrony podejmowana jest wspólnie przez pracownika socjalnego, funkcjonariusza Policji i lekarza (lub ratownika medycznego lub pielęgniarkę).
- IV. Pracownik socjalny dokonuje czynności określonych w niniejszej procedurze w sytuacji, gdy wykonuje swoje obowiązki służbowe, tj. w godzinach swojej pracy.

GŁÓWNE ZASADY POSTĘPOWANIA W RAMACH PROCEDURY

1. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin powiadomić sąd opiekuńczy o zapewnieniu dziecku ochrony i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.
2. Sąd niezwłocznie, nie później jednak jak w ciągu 24 godzin, wydaje orzeczenie o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.
3. Na zapewnienie dziecku ochrony przysługuje zażalenie do sądu opiekuńczego właściwego miejscowo do jego rozpatrzenia. Zażalenie może być wniesione za pośrednictwem pracownika socjalnego lub funkcjonariusza Policji, którzy dokonali czynności. O prawie do złożenia zażalenia wraz ze wskazaniem sądu opiekuńczego właściwego miejscowo do jego rozpatrzenia, pracownik socjalny lub funkcjonariusz Policji poucza rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka. Pouczenie to należy wręczyć na piśmie.

¹ Osobą najbliższą jest małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu.

OBOWIĄZKI POSZCZEGÓLNYCH OSÓB UCZESTNICZĄCYCH W PROCEDURZE ZAPEWNIENIA DZIECKU OCHRONY

PRACOWNIK SOCJALNY

1. przed podjęciem czynności:

- wzywa Policję i lekarza lub ratownika medycznego lub pielęgniarkę,
- przedstawia sytuację,
- podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką decyzję o zapewnieniu dziecku ochrony,
- przed podjęciem decyzji, o której mowa wyżej, pracownik socjalny w uzgodnieniu z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką dokonuje oceny ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka w kwestionariuszu szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka.

2. w trakcie czynności:

- wręcza rodzicom, opiekunom prawnym lub faktycznym dziecka, na piśmie, pouczenie o prawie do złożenia zażalenia wraz ze wskazaniem sądu opiekuńczego właściwego miejscowo do jego rozpatrzenia (załącznik nr 1). W sytuacji braku możliwości wręczenia pouczenia (np. ze względu na stan znacznego upojenia alkoholowego lub z innych przyczyn) pouczenie pozostawia się w widocznym miejscu w mieszkaniu. W razie braku osób dorosłych (rodziców/opiekunów) pracownik socjalny przesyła pouczenie pocztą za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

3. po zapewnieniu dziecku ochrony:

- umieszcza dziecko u niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- po umieszczeniu dziecka odbiera od niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, przedstawiciela rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej oświadczenie o powierzeniu dziecka, któremu zapewniono ochronę (załącznik nr 2),
- powiadamia sąd opiekuńczy - niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin od zapewnienia dziecku ochrony i umieszczeniu go u niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej (załącznik nr 3),
- przyjmuje od rodziców/opiekunów zażalenie na zapewnienie dziecku ochrony, które

niezwłocznie przekazuje do właściwego sądu opiekuńczego,

- w sytuacji, gdy rodzic/opiekun nie złożył na piśmie zażalenia na zapewnienie ochrony dziecku i chce je złożyć ustnie, pracownik socjalny przyjmuje to zażalenie do protokołu (załącznik nr 4). Protokół z wniesionego zażalenia niezwłocznie przekazuje do właściwego sądu opiekuńczego.

FUNKCJONARIUSZ POLICJI

1. przed podjęciem czynności:

- zapewnia dostęp do miejsca, w którym czynności mają być wykonywane oraz porządek w miejscu przeprowadzania czynności, który polega w szczególności na usunięciu z tego miejsca osób, które utrudniają lub uniemożliwiają przeprowadzenie czynności,
- zapewnia osobiste bezpieczeństwo dziecku, któremu zapewniana jest ochrona, pracownikowi socjalnemu, psychologowi i innym osobom biorącym udział w czynnościach.

2. w trakcie czynności:

- dokonuje ustaleń zgodnie z § 6 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony,
- ustala tożsamość pracownika socjalnego na podstawie legitymacji służbowej,
- ustala tożsamość dziecka, któremu zapewniana jest ochrona, oraz innych małoletnich zamieszkujących w miejscu wykonywania czynności, rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych, a także lekarza, ratownika medycznego lub pielęgniarki oraz innych uczestników postępowania, obecnych w miejscu wykonywania czynności,
- ustala tożsamość i dane adresowe innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, uprawnionego członka rodziny zastępczej lub uprawnionego pracownika rodzinnego domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej, w której umieszczone zostanie dziecko, obecnych w miejscu wykonywania czynności,
- zapoznaje się ze wszystkimi informacjami dotyczącymi dziecka, będącymi w posiadaniu pracownika socjalnego,
- na podstawie posiadanych informacji i ustalonych okoliczności faktycznych przedstawia pracownikowi socjalnemu swoje stanowisko co do zasadności zapewnienia ochrony dziecku i współuczestniczy z pracownikiem socjalnym, lekarzem (lub ratownikiem medycznym lub pielęgniarką) w podjęciu decyzji o zapewnieniu dziecku ochrony,
- w sytuacji, gdy nie zrobił tego pracownik socjalny, poucza rodziców, opiekunów prawnych lub

opiekunów faktycznych dziecka o prawie złożenia zażalenia na zapewnienie dziecku ochrony, odbiera zażalenie i przekazuje zażalenie niezwłocznie do właściwego sądu opiekuńczego.

3. po zapewnieniu dziecku ochrony:

- na wniosek pracownika socjalnego udziela niezbędnej pomocy przy umieszczeniu dziecka u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- sporządza po zakończeniu czynności notatkę urzędową zgodnie z § 8 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, której kopię przekazuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 24 godzin od zapewnienia dziecku ochrony, do sądu opiekuńczego oraz właściwej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.

LEKARZ, RATOWNIK MEDYCZNY, PIELĘGNIARKA

- zapoznaje się ze wszystkimi informacjami dotyczącymi dziecka, będącymi w posiadaniu pracownika socjalnego i funkcjonariusza Policji,
- określa stan zdrowia dziecka, udziela pomocy lekarskiej, jeżeli jest wymagana,
- na podstawie uzyskanych informacji i ustalonych okoliczności faktycznych przedstawia pracownikowi socjalnemu swoje stanowisko co do zasadności zapewnienia ochrony dziecku i współuczestniczy z pracownikiem socjalnym i funkcjonariuszem Policji w podjęciu decyzji o zapewnieniu ochrony dziecku,
- stale monitoruje stan zdrowia dziecka.

Załącznik nr 1 do Procedury postępowania w sytuacji konieczności zapewnienia dziecku ochrony w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową

POUCZENIE RODZICÓW, OPIEKUNÓW PRAWNYCH LUB FAKTYCZNYCH DZIECKA, KTÓREMU PRACOWNIK SOCJALNY ZAPEWNIŁ OCHRONIE W SYTUACJI ZAGROŻENIA ŻYCIA LUB ZDROWIA DZIECKAW ZWIĄZKU Z PRZEMOCĄ DOMOWĄ

1. W razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny zapewnia dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, ze zm.), dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej (art. 12a ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r.o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424 ze zm).
2. Pracownik socjalny, który zapewnił ochronę dziecku przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin od zapewnienia ochrony dziecku, o fakcie zawiadamia sąd (art. 12a ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej).
3. Na czynności pracownika socjalnego, który zapewnił ochronę dziecku przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej, rodzicom, opiekunom prawnym lub faktycznym dziecka przysługuje zażalenie do Sądu Rodzinnego Szczecinku III Wydział Rodzinny i Nieletnich. Zażalenie wnosi się w terminie 7 dni od dnia dokonania czynności zapewnienia dziecku ochrony.
4. Zażalenie, o którym mowa w pkt 3, może być wniesione do sądu bezpośrednio lub za pośrednictwem pracownika socjalnego, który zapewnił ochronę dziecku lub funkcjonariusza Policji. Pracownik socjalny lub funkcjonariusz Policji, za których pośrednictwem wniesiono zażalenie, niezwłocznie przekazuje je do sądu (art. 12b ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej).
5. Sąd rozpatruje zażalenie niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin od chwili doręczenia zażalenia. W razie uznania bezzasadności lub nielegalności zapewnienia dziecku ochrony sąd zarządza natychmiastowe przekazanie dziecka rodzicom, opiekunom prawnym lub faktycznym (art. 12b ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej).
6. Rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni dziecka mają możliwość uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej. Zasady udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, a także zasady realizacji zadań z zakresu edukacji prawnej regulują przepisy ustawy z dnia 5 sierpnia 2015r. o nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 945). Na nieodpłatną pomoc prawną można zapisać się:
 - telefonicznie-przez specjalny powiatowy numer do zapisów;
 - elektronicznie - pisząc na podany przez powiat adres e-mail lub zapisując się przy pomocy formularza dostępnego na stronie <https://zapisy-np.ms.gov.pl>.

Lista punktów, w których można skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej, znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości: <https://zapisy-np.ms.gov.pl/>

Informacje o dostępnych punktach znajdują się także w siedzibach starostw powiatowych, urzędów gmin i urzędów miast oraz na ich stronach internetowych.

Pouczenie otrzymałam/em.

.....
(czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego lub faktycznego dziecka)

Rodzic/opiekun prawny lub faktyczny dziecka odmówił odpisania odbioru pouczenia.
przyczyny braku podpisania odbioru pouczenia*

.....
*Uzupełnia pracownik socjalny

.....
(miejscowość i data)

.....
(imię i nazwisko osoby, której powierzono dziecko)

.....
(adres)

.....
(nazwa placówki (pieczęć) lub seria i nr dowodu osobistego)

**OŚWIADCZENIE O POWIERZENIU PRZEZ PRACOWNIKA SOCJALNEGO DZIECKA, KTÓREMU
ZAPEWNIONO OCHRONĘ W SYTUACJI BEZPOŚREDNIEGO ZAGROŻENIA LUB ZDROWIA W
ZWIĄZKU Z PRZEMOCĄ DOMOWĄ**

Oświadczam, że w dniu.....o godzinie pracownik socjalny z
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie ul. Lipowa 6

.....
(imię i nazwisko pracownika socjalnego)

przekazał pod moją opiekę, do czasu wydania przez sąd opiekuńczy orzeczenia w sprawie, małoletnią/ego:

1.ur.....

2.ur.....

3.ur.....

4.ur.....

5.ur.....

**Zobowiązuję się do zapewnienia małoletniej/małoletniemu/małoletnim właściwej opieki do
czasu wyjaśnienia sytuacji dzieci.**

.....
(czytelny podpis osoby odbierającej dziecko od pracownika socjalnego)

POWIADOMIENIE SĄDU O ZAPEWNIENIU OCHRONY DZIECKU W SYTUACJI ZAGROŻENIA ŻYCIA LUB ZDROWIA W ZWIĄZKU Z PRZEMOCĄ DOMOWĄ

.....
(miejscowość i data)

.....
(imię i nazwisko pracownika socjalnego)

.....
(nazwa jednostki lub pieczęć)

**Sąd Rejonowy w Szczecinku
III Wydział Rodzinny i Nieletnich
ul. Bohaterów Warszawy 42
78-400 Szczecinek**

Informuję, że w dniu o godz., w trybie art.12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz.424 ze zm) w obecności:

- 1..... – pracownika socjalnego z
(imię i nazwisko pracownika) (nazwa jednostki pomocy społecznej)
2. – funkcjonariusza Policji z
(imię i nazwisko funkcjonariusza) (nazwa jednostki policji)
3. – przedstawiciela ochrony zdrowia
(imię i nazwisko przedstawiciela służby zdrowia) (nazwa jednostki)

zapewniono ochronę małoletniego/ich dziecka/ci:

- 1
(imię i nazwisko, data urodzenia)
- 2
(imię i nazwisko, data urodzenia)
- 3
(imię i nazwisko, data urodzenia)
- 4
(imię i nazwisko, data urodzenia)

w związku ze stwierdzeniem zagrożenia życia lub zdrowia wymienionego/ych dziecka/ci w związku z przemocą domową.

Wymienione dziecko/ci pozostawało/y pod opieką rodziców/opiekunów prawnych/opiekunów faktycznych*

.....
(imiona i nazwiska)

zam.....
(dokładny adres)

Decyzja o zapewnieniu ochrony dziecku/dzieciom* została podjęta w związku z następującymi okolicznościami:

.....
.....
.....
.....
.....

(należy opisać okoliczności zdarzenia)

Małoletni został/li umieszczony/ni:**

- u.....
(imię i nazwisko adres osoby najbliższej niezamieszkującej wspólnie)

- w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka.....
.....
(imię i nazwisko adres osoby stanowiącej rodzinę zastępczą ,prowadzącą rodzinny dom dziecka)

- w instytucjonalne pieczy zastępczej
.....
(nazwa i adres placówki)

.....
(podpis i pieczęć pracownika socjalnego)

Załączniki:

*niepotrzebne skreślić

**wybrać właściwe

PROTOKÓŁ

przyjęcia zażalenia na zapewnienie ochrony dziecku w trybie art. 12a ustawy

z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz.424 ze zm.)

wniesionego ustnie

W dniuw.....

(wskazać miejsce złożenia zażalenia)

Pan/i..... wnosi ustnie do protokołu:

*Jako rodzic/opiekun prawny/opiekun faktyczny*dziecka/dzieci.....*
(imię i nazwisko dziecka)

.....
*wnoszę zażalenie na zapewnienie jemu/im ochrony w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu
przemocy domowej dokonane w dniu.....*
.....
.....

Protokół niniejszy został wnoszącemu odczytany. Wnoszący został poinformowany, że niniejsze zażalenie zostanie przekazane niezwłocznie do Sądu Rejonowego w Szczecinku III Wydział Rodzinny i Nieletnich.

Protokół sporządził:

.....
(imię, nazwisko i stanowisko służbowe)

.....
(podpis osoby przyjmującej)

.....
(czytelny podpis wnoszącego)

*niepotrzebne skreślić

.....
(miejsowość i data)

NOTATKA URZĘDOWA

dotyczy działań podjętych w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424 ze zm.)

Data zdarzenia/interwencji godzina

Miejsce zdarzenia/interwencji.....
(dokładny adres)

Dane dziecka/dzieci.....
(podać imię, nazwisko, wiek)

.....
Dane rodziców/opiekunów prawnych/opiekunów faktycznych.....
.....
(podać imię i nazwisko)

ww. był/byli obecni podczas interwencji - **tak/nie***

Uzasadnienie podjęcia decyzji o zapewnieniu dziecku ochrony w związku z przemocą domową (Opis wykonywanych czynności oraz uzasadnienie podjętych decyzji, z uwzględnieniem stanowisk poszczególnych uczestników)

W związku z okolicznościami (krótki opis zastanej sytuacji)
.....
.....
.....
.....

stwierdza się stan zagrożenia życia lub zdrowia dziecka/dzieci* i postanawia się zabezpieczyć dziecko/dzieci* poprzez umieszczenie w

.....

Podpisy osób uczestniczących w interwencji, podejmujących decyzję (imię i nazwisko, stanowisko służbowe):

Pracownik socjalny.....

Funkcjonariusz Policji.....

Przedstawiciel ochrony zdrowia.....

Informacja o pouczeniu

Rodziców/ opiekunów prawnych/ opiekunów faktycznych* pouczone na piśmie o prawie do złożenia zażalenia na odebranie dziecka/dzieci*.

Pouczenie*:

- wręczono.....
(wskazać komu)
- zostawiono w miejscu zdarzenia/interwencji w widocznym miejscu w mieszkaniu (wskazać konkretnie gdzie)
- nie wręczono.....
(podać powód)

.....
(podpis pracownika socjalnego/funkcjonariusza Policji odpowiedzialnego za pouczenie

- podać imię, nazwisko oraz stanowisko służbowe)

Do notatki załączono*:

1. Pouczenie o możliwości złożenia zażalenia na udzielenie ochrony dziecku, podpisane przez rodzica/opiekuna.
2. Kopię protokołu przyjęcia zażalenia na udzielenie ochrony dziecku

*niepotrzebne skreślić